

Navdihujoči primeri za kmetijstvo

BREŽICE – Skozi ves november so v Mestni hiši v Brežicah pod okriljem Združenja za ekološko kmetovanje Dolenjske, Posavja in Bele krajine potekala raznovrstna predavanja o okolju in bitjem prijazni kmetijski pridelavi in predelavi.

Začeli so z ekološkim vinogradništvom, nadaljevali s permakulturnim kmetovanjem ekološke kmetije Šmalčič, mednarodno nadgradili novembrske srede s predstavitevijo Sekema, največjega biodinamičnega posestva oziroma projekta na svetu, se poglobili v čare začimb s **Sanjo Lončar** in prisluhnili prvemu doktorju biodinamike v Sloveniji – dr. **Matjažu Turinku**.

Za uvod v večere je vedno poskrbel predstavnik organizatorja **Zvone Černelič**, ki je podaril, da so pozitivni primeri praks tudi zato, da vidimo, kakšne priložnosti nas vsak dan obdajajo. Predstavitev dih je majočega posestva Sekem v Egiptu ali, kot ga imenujejo, „čudež v puščavi“, je spretno skozi slike in besedo peljala dr. **Maja Kolar**, ki sicer uči tudi na Biotehniškem centru Naklo in radovljiški osnovni šoli. Posestvo ob delti Nila je nekakšen presek znanj in kultur, saj se tam vsakodnevno srečujejo strokovnjaki iz vsega sveta, dr. **Ibrahim Abouleish**, ustanovitelj posestva, pa je eden vidnih

in cenjenih vizionarjev trajnostnega razvoja v pravem pomenu besede. Cilj rodovitnega in donosnega biodinamičnega posestva s preko 3000 rednimi delovnimi mesti, ki je z ogromno vloženega truda zraslo iz puščave, je bil ponovno vzpostaviti in ohraniti vitalnost tal in biodiverzitet narave. Vsi uporabljeni postopki pridelave in predelave temeljijo na ekoloških temeljih od leta 1977, ko je Sekem začel rasti, pa so uspeli zgraditi trdno družbeno, kulturno in podjetniško podporno okolje. Sekem holding, ki ga vodi Abouleishova družina, danes zajema poleg biodinamičnih kmetij tudi mnogo drugih zdravih gospodarskih struktur, kot so na primer Sekem healthcare, kjer

Dr. Maja Kolar v pogovoru z enim izmed poslušalcev predavanja o posestvu sredi puščave

predvsem predelujejo lučnik za zdravila, Isis organic, ki se skupaj s preko 700 kooperanti ukvarja s pridelavo in predelavo žit, ekološkega medu, datljev, rozin, svežo zelenjavo in sadjem, v podjetju Lotus skrbijo za zdrave začimbe, v Conytextu za ekološki bombaž itn. »Timsko delo lahko naredi čudeže. Šteje vsak posameznik in vsako bitje,« je pravilo Sekema, kmetje, agronomi in ostali zaposleni pa po besedah Kolarjeve, ki je posestvo tudi obiska-

la, živijo po principih sodelovanja, ustvarjanja in harmonije: »Neverjetno je to videti, ljudje prihajajo na delo veseli, vse polno je cvetočih rastlin, svoja rastlinska semena shranjujejo in uporabljajo v preko 80 %, videli smo zadovoljne živali, odrasli imajo možnost športne vadbe in zagotovljen zdrav obrok med službo, otroci zaposlenih so v waldorfskem vrtcu, ustanovili so svoje osnovne, srednje, višje šole in univerzo, upravljajo sodoben zdravstveni center ...« Kolarjeva je svoje navdušenje nad Sekemom, ki je prejemnik mnogih mednarodnih nagrad, uspešno prenesla med vse poslušalce.

Združenju za ekološko kmetovanje je z omenjenimi novembrskimi popoldnevi, ki so se zaradi zanimanja hitro prevesili v pozne večerne ure, uspelo zdramiti marsikatero poslušalca. Sedaj bi bilo le še potrebno narediti korak k akciji – se zmoremo tudi mi povezati in se odločiti, kaj nam „trajnostni razvoj“ in „sobivanje z naravo“ zares pomenita? **Maruša Mavsar**

Kostakov poziv k varovanju okolja

Izobraževalne akcije v Evropskem tednu zmanjševanja odpadkov so slovenska komunalna podjetja izvedla v 18 slovenskih občinah.

KRŠKO - V Evropskem tednu zmanjševanja odpadkov, ki je potekal med 21. in 29. novembrom, so v družbi Kostak Krško v sodelovanju z Zavodom Knof in njegovo trgovino rabljenih stvari Stara šola iz Krškega 26. novembra v nakupovalnem centru Qlandia izvedli celodnevno izobraževalno akcijo s poudarkom na učinkovitem zbiranju in ločevanju odpadkov, preprečevanju nastajanja le-teh, o njihovi možni ponovni predelavi in uporabi ter o spreminjanju potrošniških navad preko nakupa izdelkov brez, z razgradljivo ali minimalno embalažo, predvsem pa, da občani kupujejo in uporabljajo izdelke iz kar se da trajnostnih materialov. **B. M.**

Tudi v Brežicah za manj odpadkov

Komunala Brežice se je pridružila akciji za zmanjšanje odpadkov.

BREŽICE - V sklopu Evropskega tedna zmanjševanja odpadkov se je skupni akciji slovenskih komunalnih podjetij v okviru družbeno odgovorne pobude »Skupaj za boljšo družbo« pridružila tudi Komunala Brežice. Na stojnici pred Občino Brežice so 26. novembra prikazali, koliko naravnih virov dnevno porabi povprečen Evropejec. S tem v podjetju spodbujajo ponovno uporabo izdelkov, uporabo trajnostnih materialov, zamenjavo izdelka s storitvami in deljenje stvari. Po podatkih inštituta 'Sustainable Europe Research Institute' vsak od nas potroši približno 43 kilogramov naravnih virov na dan. V povprečju naj bi tako porabili tretjino virov več, kot jih je Zemlja sploh sposobna proizvesti. To pomeni, da trošimo več, kot imamo. **Vir: Komunala Brežice**

Dan odprtih vrat ARAO

BRINJE PRI LJUBLJANI - Agencija za radioaktivne odpadke je 15. novembra v centralnem skladišču za radioaktivne odpadke (CSRAO) na Brinju pri Ljubljani pripravila dan odprtih vrat. Odprl ga je direktor dr. **Tomaž Žagar**, ki je predstavil ARAO in prispevek organizacije k trajnostnemu razvoju. ARAO kot upravitelj centralno skladišča za radioaktivne odpadke (CSRAO) na Brinju redno vzdržuje. Letos so lesene palete, na katerih so bili zloženi sodi z radioaktivnimi odpadki, zamenjali s kovinskimi samonosilnimi paletnimi okvirji. Še letos je predvidena tudi zamenjava zunanega stavbnega pohištva, kar bo dodatno zmanjšalo že tako zanemarljive vplive na okolje. Obe investiciji skupaj sta ocenjeni na približno 90.000 €. Sedaj je v skladišču shranjenih približno 94 m3 RAO, pri čemer je v tej količini zajeta tudi prostornina embalaže, v kateri so odpadki skladiščeni. Odpadki so predvsem z radioaktivnimi snovmi onesnaženi predmeti, npr. zaščitne obleke, čistilni material, orodje ipd., ostanki vzorcev in radioaktivnih snovi iz raziskav ter zaprti viri, ki so del obsevalnih naprav v medicini, ali naprav, ki se uporabljajo v industriji, npr. za merjenje debeline, gostote, vlage, za ugotavljanje napak v kovinskih odlitkih in zvarih. Veliko je tudi ionizacijskih javljalnikov požara, ki vsebujejo radioaktivni vir. Sevanje iz skladišča je tako majhno, da ga na ograji objekta ni mogoče več meriti. Sevanja izven ograje torej ni. ARAO ne prevzema odpadkov iz jedrske elektrarne Krško (NEK), do odložitve v odlagališče jih shranjujejo v skladišču na območju elektrarne, pač pa po pooblastilu lade RS načrtuje odlagališče NSRAO na lokaciji Vrbina v bližini NEK in zanj pripravlja dokumentacijo za vlogo za okoljevarstveno soglasje in za gradbeno dovoljenje. **Vir: ARAO**

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

SloHra SOCIONET

SI HR EVROPSKO TERITORIALNO SODELOVANJE

ANALIZA STANJA SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA V POSAVJU

Regionalna razvojna agencija Posavje je v okviru skupnega čezmejnega projekta »Združeni pri razvoju novih zaposlitvenih možnosti s pomočjo socialnega podjetništva - SLOHRA SOCIONET«, ki se sofinancira iz sredstev ESRR v okviru Operativnega programa Slovenija – Hrvaška 2007-2013, izvedla analizo stanja socialnega podjetništva v regiji Posavje. Ključni namen analize je bil identificirati različne ciljne skupine, ki jih lahko umeščamo v področje socialnega podjetništva, in raziskati njihove značilnosti, potrebe ter poglede za nadaljnji razvoj socialnega podjetništva v regiji.

V okviru socialnega podjetništva gre za organizacije/podjetja, ki so ustanovljene z družbenim ciljem, znotraj njih vlada demokratični princip, njihova pomembna vrednota pa je solidarnost. Njihove aktivnosti imajo socialni cilj, v katerega se usmerja tudi pridobljen dobiček (Lužarjeva idr. 2005).

V Posavju deluje Podjetna skupnost KNOF, v okviru katere delujeta socialni podjetji: Zavod KNOF so.p. iz Sevnice, ki je socialno podjetje tipa B, in KNOF Razviti posel d.o.o., z Jesenic na Dolenjskem, ki je registrirano kot socialno podjetje tipa A. Njuno temeljno vodilo je podjetništvo z okoljskim, družbenim ali zdravstvenim učinkom, lokalno samooskrbo na vseh nivojih in vključevanje ranljivih ciljnih skupin.

V letu 2014 je bila oblikovana Mreža socialnega podjetništva Posavja. Njen namen je medsebojno povezati različne javne in zasebne organizacije ali posameznike iz Posavja, ki se kakorkoli ukvarjajo s socialnim podjetništvom in tako pripomoči k usklajenemu in pospešenemu razvoju socialnega podjetništva v Posavju in posledično oblikovanju trajnostnih delovnih mest.

Analiza, ki smo jo opravili v sklopu projekta SLOHRA SOCIONET, je pokazala, da so anketirane ciljne skupine zelo dobro seznanjene s konceptom socialnega podjetništva. Največ potenciala vidijo v socialnem in družinskem varstvu ter varstvu invalidov, npr. preko eko-socialnih varstvenih kmetij in dnevnega varstva za starejše in invalide na domu, v trgovini, ki prodaja izdelke majhnih, lokalnih

proizvajalcev po načelu »pravične trgovine«, ekološki pridelavi in predelavi hrane, turizmu, ohranjanju narave, urejanju in varstvu okolja ter zaščiti živali. Pogrešajo pa spodbude na ravni države in lokalnih skupnosti v obliki davčnih spodbud (npr. davčne oprostitev, znižana stopnja davka od dohodka pravnih oseb ...), nepovratnih finančnih spodbud ob zagonu, najemov poslovnih prostorov po subvencionirani oz. dostopni ceni ter več oglaševanja za namene večje prepoznavnosti vrednosti socialnega podjetništva. Kot glavno oviro vidijo zakonodajo, saj menijo, da socialna podjetja nimajo spodbudnega okolja za rast in razvoj, ker so podvržena istemu režimu obdavčenja kot »navadna« podjetja, čeprav morajo svoj dobiček vračati v podjetje oz. ga nameniti širši skupnosti. Analiza je dostopna na spletni strani Regionalne razvojne agencije Posavje: <https://www.rra-posavje.si/slohra-socionet.html>.

Socialno podjetništvo postaja element družbeno odgovornega gospodarskega modela ter pomemben mehanizem promocije socialne kohezije in ekonomske demokracije, kar je moč zaznati tudi s strani države in EU, saj se za programsko obdobje 2014 – 2020 pripravlja vrsta ukrepov in finančnih spodbud za razvoj socialnega podjetništva.

Socialno podjetništvo spodbuja sodelovanje ljudi in prostovoljno delo, krepi inovativno sposobnost družbe za reševanje socialnih, gospodarskih, okoljskih in drugih problemov, zagotavlja dodatno ponudbo proizvodov in storitev, ki so v javnem interesu, razvija nove možnosti zaposlovanja, zagotavlja dodatna delovna mesta, socialno integracijo in poklicno reintegracijo najbolj ranljivih skupin ljudi na trgu dela, zato je smiselno v regiji tudi v prihodnje spodbujati socialno podjetništvo kot eno izmed razvojnih prioritet.

Dodatne informacije o projektu: Regionalna razvojna agencija Posavje, CKŽ 2, 8270 Krško; mag. **Nataša Šerbec**, vodja službe za regionalni razvoj, ali **Nataša Šterban Bezjak**, vodja službe za projektno sodelovanje, tel: 07 488 10 40, e-pošta: agencija@rra-posavje.si.

Naložba v vašo prihodnost
Operacijo delno financira Evropska unija
Instrument za predpristopno pomoč

Ulaganje v vašo budućnost
Operacijo dijelomno financira Evropska unija
Instrument pretpristopne pomoči

